

Allemaal op bedevaart in de echte wildernis

Natuurdagboek
28 april 2021

Paardenbloem moet terug!

Afgelopen zondag was het de 'dag van de paardenbloem'. Het was de tweede dag van de paardenbloem, en als het aan initiatiefnemer Karst Meijer ligt, is er een eeuwenoude traditie ontstaan.

April is vanouds de maand van de paardenbloem, dan kleurden vroeger de weilanden, grasvelden, bermen en slootkanten geel van de paardenbloemen. Dat is nu wel anders. Op de dag van de paardenbloem lette ik in het buitengebied juist op deze bloemen en ik zag ze alarmerend weinig. Was een groen weiland met gele spikkels van paardenbloemen twintig jaar geleden nog het summum van intensieve veehouderij, nu is een bespikkeld hoekje van een weiland al een botanische opsteker.

"Helaas komt de paardenbloem steeds minder voor", beaamt Karst Meijer, 's lands paardenbloemenkenner bij uitstek. Als het aan hem ligt, stoppen we om te beginnen met dat onzinnige maaien en bemesten van bermen en velden en laten we paardenbloemen weer gewoon staan. Allicht dat andere soorten bloemen dan ook weer een kans krijgen.

Karst wil er overigens graag op wijzen dat dé paardenbloem niet bestaat. In mijn gazon komen maar enkele soorten aan paardenbloemen op. Alleen al in Nederland zijn ruim 250 soorten paardenbloemen. "In zo'n geel gekleurd weiland, dat je je vast wel van vroeger herinnert, stonden wel zestig verschillende soorten paardenbloemen", zegt Karst.

De paardenbloem kan als de huismus onder de planten zelfs bij natuurfreaks vaak op maar weinig begeestering rekenen. Volledig onterecht, vindt Karst, "want de paardenbloem is niet alleen mooi, maar ook belangrijk voor onze vlinders, wilde bijen, zweefvliegen en andere insecten. Geen wonder dat die verdwijnen, en daarmee onze weidevogels. Als we zelfs de paardenbloem geen ruimte meer gunnen, kunnen we de hele boerennatuur wel opgeven. Ik roep op: de weidevogels terug in de wei, om te beginnen met de paardenbloem!"

Koos Dijksterhuis

FOTO KOOS DIJKSTERHUIS

Bizons grazen in de Lamar-vallei van het Amerikaanse Yellowstone National Park. FOTO AP

Uitbreiding **interview**

Nederland beschermt te weinig natuur, volgens de normen van de Verenigde Naties. En er moet nog veel meer natuur bij, want het doel voor 2030 ligt flink hoger. Hoe moet dat dan? Natuurspecialist Stefan Pasma heeft wel ideeën.

tekst **Onno Havermans**

Echte wildernis is er in Nederland niet. Maar met de terugkeer van de wolf en het stoppen van beheer in sommige gebieden begint het er wel op te lijken. Met ondermeer de Boschplaat op Terschelling, Rottumerplaat, de Gelderse Poort en het eilandje Tiengemetten zijn inmiddels kleine stukjes van Nederland weer nagenoeg wilde natuur, zegt Stefan Pasma. En er is potentie voor veel meer. Nederland heeft natuur die kan wedijveren met Yellowstone, het beroemde nationaal park in het noorden van de Verenigde Staten, zegt Pasma. En dat wil wat zeggen: Yellowstone is voor hem het mooiste natuurpark ter wereld.

Als adviseur groenbeheer van de gemeente Utrecht draagt milieuwetenschapper Pasma bij aan vergroening van de stad. In zijn vrije tijd beheert hij de website *Ongerepte-Natuur.nl*, die hij in 2007 heeft opgezet om aandacht te vragen voor natuur waarin de mens niet ingrijpt.

Een aantal pagina's van de website is inmiddels gewijd aan de onduidelijkheid die er is over de hoeveelheid beschermde natuur in Nederland. Volgens het Biodiversiteitsverdrag van de Verenigde Naties (CBD) zou elk land 17 procent van zijn landoppervlak, inclusief binnenwater, en 10 procent van zijn zeegebied moeten reserveren als beschermde natuur. Die afspraak is in 2010 tijdens de biodiversiteitstop van Aichi in Japan toegevoegd aan het verdrag dat in 1992 in Rio de Janeiro werd gesloten.

De lat komt nog flink hoger te liggen tijdens de nieuwe top, die eigenlijk vorig jaar oktober in het Chinese Kunming zou worden gehouden maar wegens de coronapan-

demie is verplaatst naar komend najaar. De doelstelling voor 2030 is 30 procent voor zowel land als zee. De 27 lidstaten van de Europese Unie legden zich hier in oktober vorig jaar al op vast. Bovendien spraken de landen af dat een derde deel van die 30 procent beschermde Europese natuur 'strikt beschermd' moet zijn, wat betekent dat natuurlijke processen er maximaal de ruimte krijgen. Verwildering dus, de ongerepte natuur waar Pasma naar streeft.

Welles-nietesdiscussie

Maar de praktijk is anders. Lang niet alle landen hebben hun resultaten al bij de VN gemeld. Nederland deed dat wel, maar over de cijfers is een welles-nietesdiscussie ontstaan. De overheid baseert zich op berekeningen van het Planbureau voor de Leefomgeving (PBL), dat uitkomt op 26 procent beschermde natuur op land en binnenwateren, inclusief het IJsselmeer, en 24 procent aan kust en zee, inclusief de Waddenzee.